

Suositus tutkijan vastuulliseen arviointiin – tutkijan kommenttipuheenvuoro

Vastuullisen arvioinnin seminaari 18.3.2020

Reetta Muhonen, Kollegiumtutkija, TIAS, Turun yliopisto

Kokemus arvioinnin haasteista

(...) kun on itse päätenyt myös arvioijaksi, niin sitä kautta alkaa ymmärtää paremmin sen systeemin, miten se toimii, hyvät ja huonot puolet.

(tutkijatohtori, historia)

Lähtökohtana arvioinnin epätäydellisyyden hyväksyminen

- Arvioinnin epätäydellinen maailma rakentuu kompromisseista ja vajavaisista indikaattoreista.
 - Laadullinen arviointi sisältää aina myös hieman subjektiivisuutta.
 - Ratkaisukeskeisyys – akateeminen maailma ei toimi ilman arviointeja
- Kritisoidessa olisi hyvä pyrkiä esittämään vaihtoehtoisia arvioinnin tapoja.

Tutkijanarvioinnin hyvät käytännöt

B. Tutkimuksen arviointi, 5. Tieteellisen laadun arviointi:

Tieteellisen laadun arviointi toteutetaan ensisijaisesti perehtymällä tutkimuksen tieteelliseen sisältöön (...)

Määrän ja laadun suhde arvioinnissa

Mistä löydetään rohkeutta laadun korostamiseen määrän sijaan/rinnalla?

Tarvitaan ajattelun muutosta – mikä on se uusi ”valuutta”, jolla kuvaamme tutkimustyötämme ja sen laadukkaita аспекteja?

Miten edistetään toimintakulttuuria, jossa esimies YPJ-keskustelussa korostaa laatua määrän sijaan?

Suhde määriä korostavaan yliopistojen rahoitusmalliin?

Mistä resurssit laadulliseen arviointiin?

Tutkijanarvioinnin hyvät käytännöt/käytäntöjen selitykset

C. Tutkijan tehtävän monimuotoisuus

9. Yhteiskunnallinen vuorovaikutus ja vaikuttavuus

(...) tutkijanarvioinnissa määritellään mahdollisimman tarkasti, mitä yhteiskunnallisella vuorovaikutuksella ja vaikuttavuudella tarkoitetaan, minkä tietojen ja aineistojen perusteella sitä arvioidaan (...) ja kuinka yhteiskunnallista vuorovaikutusta ja vaikuttavuutta painotetaan suhteessa tutkijan tutkimustyön laatuun ja muihin työtehtäviin.

- Vaikuttavuuden arviointi on eri asia kuin yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen arviointi.
- Tarvitaan ymmärrystä siitä, että vaikuttavuutta ei voi samaan tapaan asettaa yhtäläiseksi tavoitteeksi kaikille tutkimusprojekteille → vapaaehtoisuus sen suhteen, painotetaanko arvioinnissa yhteiskunnallista vaikuttavuutta.
- Vaikuttavuuden arviointi on haastavaa erityisesti yksittäisen tutkijan tasolla.

Tutkijanarvioinnin hyvät käytännöt

C. Tutkijan tehtävän monimuotoisuus

Tavoitteiden ja arvioinnin synkronia

Yliopistojen toimintaympäristössä, jossa korostuu ulkopuolisen tutkimusrahoituksen hankkiminen, olisi hyvä huomioida rahoitushakemukset myös tutkijan arvioinnissa.

Julkaiseminen on tutkimustyön ykkösasia ja se korostuu arvioinnin nykykäytännöissä. Tutkijat käyttävät aikaansa kuitenkin samaan tapaan rahoitushakemuksiin kuin julkaisemiseen. Osa rahoitushakemuksista on menestyneitä ja osa vähemmän menestyneitä, samoin kuin julkaisuista, mutta huolimatta menestyksestä kaikkiin näihin käytetään arvokasta tutkimustyöaikaa ja sen olisi hyvä näkyä arvioinnissa.

Arvokas arviointi

Mahdollisuudet saada palautetta omasta työstään, niin ne on loppujen lopuksi aika harvoja ja se, että onnistuu saamaan hyvän lausunnon tai toimittaja näkee vaivaa sen oman työnsä suhteen, niin vaikka ne olisi hyvin kriittisiäkin, niin ne on kyllä kauhean arvokkaita hetkiä.

(tutkijatohtori, historia)

Kiitos!